

Charly

FINANCIAL EQUALITY DAY

11 December 2023

Financial Equality Day är en nystartad satsning med syftet att främja ekonomisk jämställdhet och rättvisa som en globalt prioriterad fråga

www.charly.se

**"WE ARE NEVER
GOING TO HAVE
GENDER EQUALITY,
OR NARROW THE PAY
GAP, UNTIL WE HAVE
COUPLE'S EQUITY"**

Claudia Goldin

INNEHÅLL

01

Bakgrund

02

Charly

03

Claudia Goldin

04

Make Equal

05

Ownershift

06

UN Women SE

07

Varannan
Vecka-appen

08

Endbright

09

Fredrika
Bremer-förbundet

BAKGRUND

I ljuset av årets tillkännagivande av Nobelpriset i ekonomi introduceras "Financial Equality Day" – ett nytt initiativ som belyser ekonomisk jämställdhet och rättvisa som en global angelägenhet. Genom detta gemensamma initiativ med flera organisationer och företag strävar vi efter att betona vikten av att skapa en rättvis ekonomisk framtid för alla.

Ett gemensamt initiativ

Financial Equality Day är inte bara en årlig händelse dedikerad till att öka medvetenheten om ekonomiska klyftor mellan könen, utan även en rapport samlad med insikter och fakta om rådande ekonomisk ojämställdhet. Rapporten ämnar att på ett lättillgängligt sätt ge god förståelse för de strukturer som ligger bakom ekonomiska obalanser mellan män och kvinnor i vårt samhälle. Genom att dela insikter och analyser från forskning inom området vill vi skapa en gemensam förståelse kring de samhällsutmaningar vi står inför och inspirera diskussioner nödvändiga för att skapa konkreta åtgärder.

Financial Equality Day fungerar som en plattform för opinionsbildning, utbildning och samarbete. Initiativet uppmanar såväl politiker som företag och beslutsfattare att tillsammans arbeta för en framtid där ekonomiska möjligheter är tillgängliga för alla, oavsett kön. Målet är att inspirera till positiv förändring, främja ekonomisk egenmakt och välbefinnande.

Genom att delta på Financial Equality Day blir du en bidragande kraft till att säkerställa ekonomisk trygghet för alla. Tillsammans kan vi bana väg för ett mer rättvist och inkluderande samhälle där ekonomisk jämlikhet inte bara är en dröm utan också ett konkret och uppnåeligt mål.

CHARLY - VÅR STORY

Charly är ett finansiellt techbolag som arbetar för att eliminera den ekonomiska ojämställdhet som uppstår vid familjebildning. Vi som står bakom Charly är två kvinnor som brinner för att främja kvinnors ekonomi och ägande. Vårt mål är att minska skillnaden i livsinkomst mellan kvinnor och män som idag är 6,3 miljoner kronor, med särskilt fokus på jämlika pensioner som skiljer hela 3 miljoner kronor.

Vi möttes i diskussioner om frågor som dyker upp i de allra flesta relationer vad gäller ekonomi och ansvarsfördelning. Det fick oss att reflektera över hur man som kvinna påverkas ekonomiskt av att bli mamma, flytta ihop eller gifta sig. Samt vad man kan göra för att trygga sin framtid. Vår drivkraft är att skapa bästa möjliga förutsättningar för en rättvis familjeekonomi och därigenom bidra till ett mer jämlikt samhälle.

Familj är man för alltid

Idag existerar det en betydande skillnad på 6 miljoner i livsinkomst mellan kvinnor och män. En stor del av denna ekonomiska ojämställdhet uppstår när familjer bildas, där kvinnor är de som påverkas mest negativt när det gäller inkomst och karriärutveckling. För att ta itu med detta problem lanserade vi Jämlikhetsförsäkringen. Denna banbrytande försäkring är speciellt utformad för att hjälpa familjer att minska livsinkomstgapet och samtidigt möjliggöra en mer jämlik ekonomisk framtid.

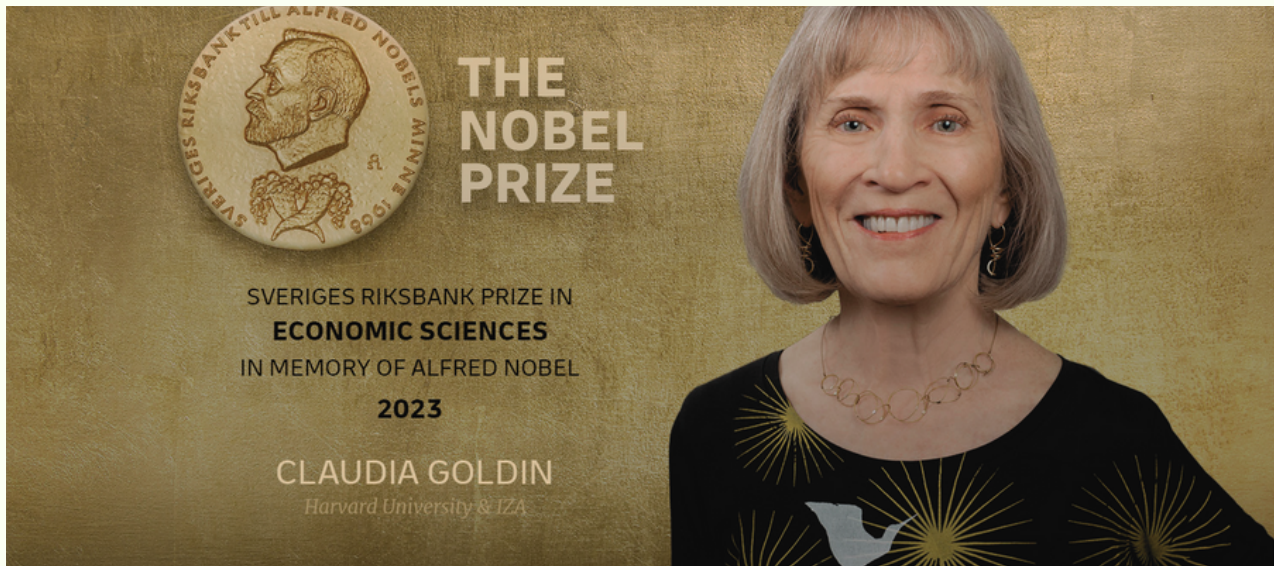
Jämlikhetsförsäkringen är en innovativ sparform som balanserar ekonomiska skillnader som uppstår när en förälder spenderar mer tid hemma med barnen. Charly räknar ut ditt inkomst- och pensionstapp, och hjälper sedan dig att enkelt förbygga förlusten med en månatlig sparplan som stänger gapet fram till pensionen.

Försäkringen kommer även att inkludera ett juridiskt avtal för att skydda den part som blir kompenserad. Genom att göra beloppet till enskild egendom säkerställer vi att kompensationen sker även vid separation eller skilsmässa. De sparade beloppet betalas ut när den förälder som ska bli kompenserad går i pension eller vid en separation.

Lisa Malmros och Alexandra Karnig
Grundare av Charly och Jämlikhetsförsäkringen

CLAUDIA GOLDIN VINNER EKONOMIPRISET 2023

Claudia Goldin är en framstående ekonom och professor vid Harvard University, känd för sina betydelsefulla bidrag till forskningen inom arbetsmarknadsekonomi och jämställdhet. Hon tilldelades det prestigefyllda Nobelpriset i ekonomi för sina banbrytande analyser av arbetsmarknadens struktur och dess inverkan på jämställdheten mellan könen.

Claudia Goldin, årets ekonomipristagare, har revolutionerat förståelsen av kvinnors inkomster och deltagande på arbetsmarknaden genom historien. Genom över 200 års data från USA har Goldin identifierat drivkrafterna bakom förändringarna och lyft fram huvudsakliga orsaker till de kvarstående könsskillnaderna idag. Hennes forskning avslöjar en kurva i kvinnors arbetsmarknadsdeltagande som liknar ett U, där andelen yrkesarbetande kvinnor minskade under övergången från jordbruk till industri på 1800-talet, för att sedan öka med framväxten av tjänstesektorn på 1900-talet. Struktumvandlingar och gradvisa förändringar i sociala normer kring hem och barn är enligt Goldin centrala faktorer. Trots ökad utbildning hos kvinnor, där tillgången till p-pillret spelade en viktig roll, dröjde det innan inkomstskillnaderna mellan könen minskade. Beslut om utbildning i ung ålder påverkar enligt Goldin hela den framtida yrkeskarriären, och förväntningar baserade på tidigare generationers erfarenheter bidrar till tröghet i utvecklingen.

En pionjär inom jämställdhetsforskning

Goldin betonar även att historiskt sett har löneskillnader mellan könen kunnat förklaras med utbildnings- och yrkesval, men trots liknande yrken finns betydande löneskillnader mellan män och kvinnor, särskilt i samband med första barnets födelse. Sammanfattningsvis ger Goldins banbrytande forskning en omfattande insikt i kvinnors roll på arbetsmarknaden och identifierar de underliggande faktorerna och hinder som behöver övervinnas för att främja jämställdhet i framtiden.

Grattis och tack Claudia för ditt viktiga arbete för jämställdheten!

MAKE EQUAL

Make Equal är en organisation bestående av lösningsfokuserade jämlikhetskonsulter med lång erfarenhet som utbildare, föreläsare och processledare med olika spetskunskaper inom jämlikhetsområdet.

Enligt en ny SIFO-undersökning gjord på uppdrag av Make Equal svarar endast 17 % av de tillfrågade att deras arbetsgivare arbetar systematiskt för att det osynliga arbetet fördelas jämnt kopplat till kön på arbetsplatsen. Faktum är att kvinnor i genomsnitt utför fem timmar mer obetalt hemarbete per vecka än män.

Men det är inte bara i hemmet som kvinnor utför mer osynligt arbete än män. När det kommer till jobbet lägger kvinnor upp till 200 fler timmar per år på icke-meriterande arbete än sina manliga kollegor. Alltså, en hel månad – på saker som inte gynnar karriären.

Att kvinnan är projektledaren hemma och slasktratten på jobbet har debatterats och synliggjorts ett bra tag nu, men förändringen går ytterst långsamt och det förblir ändå på många sätt osynligt.

DET OSYNLIGA ARBETET

Vissa kanske tycker att arbetsgivare bör låta bli att lägga sig i människors privatliv – men faktum är att hur ens arbetsplats ser ut redan påverkar människors privata val och möjligheter. Ett sådant exempel är föräldraledighet. sPappor som jobbar på arbetsplatser som är kvinnodominerade eller där andra män tidigare varit föräldralediga, tenderar att ta ut mer föräldrapenning än andra pappor.

Vi måste göra det osynliga synligt

– Att jobba dubbelt, både hemma och borta, får konsekvenser. Det syns inte minst i den statistik som finns om utmattning, där kvinnor löper 41 procent större risk att drabbas av stressrelaterad psykisk ohälsa. Det syns även i vem som till slut begär ut skilsmässa. Däremot återspeglas det inte i lönekuvertet eller i den framtida pensionen. Det vill vi förändra, säger Ida Östensson, grundare och ordförande för Make Equal.

- Endast 18% av tillfrågade kvinnor upplever att det osynliga arbetet är jämnt fördelat i hemmet (37,5% av männen upplever att det är jämnt fördelat).
- Över hälften av tillfrågade kvinnor upplever att kvinnor i någon eller mycket högre omfattning utför osynligt arbete i hemmet (26% av männen).
- Cirka 1% av tillfrågade kvinnor upplever att män i något eller mycket högre omfattning utför det osynliga arbetet i hemmet (Motsvarande siffra för män är 11%).

TRÄFFA IDA

Berätta om dig själv och din roll på Make Equal

Jag heter Ida Östensson och är grundare och ordförande på Make Equal. Jag brinner för att alla ska behandlas likvärdigt och kunna nå sin fulla potential.

Hur arbetar Make Equal för att minska ekonomisk ojämlikhet?

Arbetet med att skapa jämlika och inkluderande arbetsplatser leder ju såklart till mer jämställda och jämlika löner, vilket är viktigt idag men som på sikt också påverkar pensionsnivåer så det är viktigt att tänka ekonomi genom hela livet. I år har vi även gett ut boken "Allt vi inte ser - så påverkas du av det osynliga arbetet hemma och på jobbet" som kartlägger ekonomiska fällor både hemma och på jobbet och ger tips.

Varför är ekonomisk jämlikhet viktigt för samhället?

Våra livs förutsättningar bestäms mycket av hur vår ekonomi ser ut. Den med bättre ekonomi tenderar att ha mer tid att göra sånt som är trevligt och nödvändigt i livet, tex att umgås med familj, ta hand om relationer och våra barn, och känna en trygghet i att inte gå under när något oförutsett händer. Det är livskvalitet och en viktig faktor för hälsan. Dessutom viktigt för vår egenmakt och exempelvis kunna lämna relationer som innehåller våld eller på annat sätt inte är bra för oss. På samhällsnivå handlar det om att säkra schyssta levnadsvillkor för alla människor och att skapa ett samhälle där fler känner tillhörighet och hopp.

Vilka förändringar tycker ni är nödvändiga för att främja ekonomisk jämlikhet?

Det ojämnt fördelade osynliga och icke-meriterande arbetet i hemmet och på jobbet får livslånga konsekvenser.

Ida Östensson, Grundare och Ordförande
Make Equal

Att börja i det lilla på jobbet, synliggöra allt som görs i det dolda utan att få erkännande och fördela det mer jämlikt över organisationen - även kopplat till kön. Att faktiskt efterleva det som redan finns på plats idag, med jämställt uttag av föräldraledighet och vab samt lagstadgade lönekartläggningar, är en god plats att starta på. Sen har vi ett stort arbete att göra om vi ser till fler aspekter än kön. Som bland annat Länsstyrelsen Stockholm har visat genom sina undersökningar finns även stor ojämlikhet kopplat till ekonomi och hudfärg. I sin rapport från 2021 kan de exempelvis visa att vita svenskar med treårig eftergymnasial utbildning har 150% av bruttolönen av afrosvenskar med motsvarande utbildning, oavsett om de är födda i Sverige eller utomlands.

MAKE
EQUAL

www.makeequal.se
Kontakt: hej@makeequal.se

OWNERSHIFT

Ownershift är ett forskningsbaserat kunskapsnav och opinions-bildningsinstitut som accelererar en möjlighetsorienterad folkrörelse för kvinnors ägande i syfte att ge fler kvinnor mer makt över sina viktigaste livsbeslut.

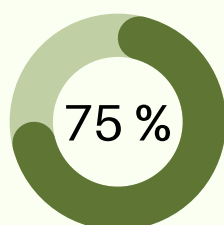
I Ownershifts studie "Ägande i nöd och lust", lär vi oss mer om hur ägande och tvåsamhet i kärlekens tecken hänger ihop. Vad händer egentligen med kvinnors respektive mäns ägande när vi går in i äktenskapet och när vi skiljer oss?

De flesta av oss kommer någon gång under livet leva i en parrelation. I parrelationer behöver vi ofta göra ekonomiska prioriteringar som påverkar både det gemensamma och de enskilda individernas ägande och ekonomi över lång tid framöver. Flera studier har visat att kvinnor generellt tar mer ansvar för hemmet (t.ex. föräldraledighet, vab och deltidsarbete). Dessutom verkar män i större utsträckning än kvinnor ta ansvar för familjens gemensamma sparande och investeringar. Det skapar olika förutsättningar för att äga. Det skapar även olika förutsättningar för att lämna en relation.

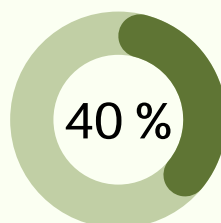
Könsskillnaden i ägande av taxerat fastighetsvärde ökar i genomsnitt med 350 procent efter skilsmässa. Män äger 17 procent mer än kvinnor under äktenskapet och 75 procent mer än kvinnor efter skilsmässa. Mäns fastighetsägande ökar mer än kvinnors i samband med skilsmässa oavsett vem som ägde mest under äktenskapet.

Att skilja sig ökar könsskillnaderna i fastighetsägandet

Bland de kvinnor och män som gifter sig under 2018 är könsskillnader i fastighetsägande större innan de gifter sig än under äktenskapet. Innan äktenskapet, 2016, äger männen 35 procent mer än kvinnorna, en könsskillnad som till 2019, under äktenskapet, minskar till 23 procent. Om vi ser till det genomsnittliga fastighetsvärdet 2016 och 2019 för denna grupp, ser vi att fastighetsvärdet över tid ökar mer för män än för kvinnor.

Män äger 17 procent mer än kvinnor under äktenskapet och 75 procent mer än kvinnor efter skilsmässa.

Kvinnor hade knappt 40 procent och män lite drygt 60 procent av all förmögenhet.

"Bodelningsprocessens brister innebär att lagstiftningen i praktiken inte skyddar den ekonomiskt svagare parten"

TRÄFFA EMMA

Berätta om dig själv och din roll på Ownershift

Idag är jag Generalsekreterare för Ownershift och vice ordförande i Svenska Röda Korset. Jag brinner för medmänsklighet och att vara en aktiv kraft för att bidra till den samhällsförändring vi behöver se och bemöta framöver. Kvinnors ägande, ekonomiska autonomi och inflytande är en samhällsfråga som jag genuint brinner för. Som dotter till en ensamstående mamma med knappa resurser under min uppväxt har jag själv fått uppleva vad begränsningar i ekonomisk självständighet och riskbenägenhet kan innebära för framtida ekonomiskt självförtroende.

Hur arbetar Ownershift för att minska ekonomisk ojämlikhet?

Sedan 2018 har Ownershift lyft in ägande i jämställdhetsdebatten genom att sprida fakta och forskning både kring hur ägandet ser ut fördelat på kön, men också vilka hinder som behöver rivas för att nå en diversifiering av ägandet. Vi har visat hur ägande av aktier, skog, mark, patent, fastigheter, musikerättigheter, bilar och företag ser ut. Vi har gått på djupet när det gäller de viktiga fastigheterna, den viktiga varför-frågan och inte minst hur ägandet förändras i samband med en skilsmässa. I senaste rapporten från oss fokuserar vi på vem som är ägare i svenska företag. Överlag privat äger män mer än dubbelt så mycket som kvinnor. Ownershift ser en långsam, men positiv ökning av ägarinnor i våra företag men vi behöver accelerera förändringstakten när det kommer till ägande i sin helhet, en viktig faktor när det kommer till den ekonomiska ojämlikheten.

Varför är ekonomisk jämställdhet viktigt för samhället?

Ownershift tror att ett samhälle mår som bäst när kvinnor och män har lika stor möjlighet att påverka sina liv och samhällets utveckling. Ägande är makt, i såväl det privata som det professionella. Tillgång till kapital och privatekonomisk uthållighet skapar frihet och möjligheten att exempelvis förverkliga sina idéer.

Emma Knaggård Wendt
Generalsekreterare, Ownershift

Att det med dagens takt kommer att ta 80 år innan vi uppnår ett jämställt ägande av våra företag visar på en stor möjlighet för Sverige. Det finns så mycket innovation och entreprenörskap att frigöra för att driva samhällsutvecklingen framåt. En diversifiering av ägande möjliggör för fler att vara med och skapa ett bättre samhälle.

Vilka förändringar tycker ni är nödvändiga för att främja ekonomisk jämställdhet?

Jämlika möjligheter att äga är en vinst för alla, för individen, samhället och för vår framtida innovationskraft. Låt oss lyfta vikten av att förstå vilka samband som gör störst skillnad i dessa frågor och genomlysa strukturer som skapar normer och hinder i samhället. Ownershift kommer att fortsätta lyfta transparensen kring ägarfrågor och tillsammans kan vi förändra vem som besitter den yttersta makten. Det behövs politiskt överskridande samarbeten för att förändra de strukturer och policys som behövs för att möjliggöra ekonomisk jämlikhet!

UN WOMEN

Investing in women's economic empowerment sets a direct path towards gender equality, poverty eradication and inclusive economic growth.

Women make enormous contributions to economies, whether in businesses, on farms, as entrepreneurs or employees, or by doing unpaid care work at home.

UN Women is the global champion for gender equality

Many international commitments support women's economic empowerment, including the Beijing Platform for Action, the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and a series of International Labour Organization (ILO) conventions on gender equality. UN Women supports women's economic empowerment in line with these, and with the growing body of evidence that shows that gender equality significantly contributes to advancing economies and sustainable development.

Working with a variety of partners, our programmes promote women's ability to secure decent jobs, accumulate assets, and influence institutions and public policies determining growth and development. One critical area to increase measurement of women's unpaid care work, and to take actions so women and men can more readily combine it with paid employment.

In all our economic empowerment programmes, UN Women reaches out to women most in need, often by engaging with grass-roots and civil society organizations. Particularly marginalized groups include rural women, domestic workers, some migrants and low-skilled women. The aim of our work on women's economic empowerment is for women to have higher incomes, better access to and control over resources, and greater security, including protection from violence. This will lead to a more gender equal society on all levels.

Globally, women are paid less than men. The gender wage gap is estimated to be 23%. This means that women earn 77% of what men earn, but these figures are also understated since informal self-employment for women is prevalent and not included in the numbers. Women also face the motherhood wage penalty, which include loss of wage income during pregnancy and parental leave.

TRÄFFA ULRIKA

Berätta om dig själv och din roll på UN Women Sverige

Jag heter Ulrika Grandin och är verksamhetschef på UN Women Sverige. Jag brinner för jämställdhet och alla människors lika värde, rättigheter och möjligheter, något som också stärker samhällen, utveckling och ekonomi.

Hur arbetar UN Women för att minska ekonomisk ojämställdhet?

Kvinnors ekonomiska egenmakt är ett av de prioriterade jämställdhetsområdena för UN Women. FN:s jämställdhetsorgan UN Women finns i snart 100 länder och arbetar med allt från kvinnors deltagande i ekonomin och på arbetsmarknaden, kvinnors rättigheter till arv och ägande samt kvinnors företagande, till stärkta sociala trygghetssystem, tillgång till barnomsorg och kvinnors pensioner.

Varför är ekonomisk jämställdhet viktigt för samhället?

Ekonomisk jämställdhet eller kvinnors ekonomiska rättigheter är helt centrala för att uppnå ett jämställt samhälle. Utan tillgång till resurser kan kvinnor inte försörja sig, ha samma makt i samhället eller till exempel lämna ett våldsamt förhållande.

Ulrika Grandin, Verksamhetschef
UN Women Sverige

Vilka förändringar tycker ni är nödvändiga för att främja ekonomisk jämställdhet?

Utbildning, tillgång till arbetsmarknaden, barnomsorg och jämn fördelning av hemarbete är helt centrala för jämställdhet. Reformerna för att bidra till detta har t.ex. gjorts i Sverige, vilket också behöver ske i andra länder. Men som t.ex. Nobelpristagare Claudia Goldin har visat i sin forskning räcker inte detta för lika inkomster eller tillgång till ledarroller. Vi behöver också ändra könsstereotypa normer i samhället.

www.unwomen.se
Kontakt: info@unwomen.se

VARANNAN VECKA

I Varannan Vecka-appen finns allt separerade föräldrar behöver för att förenkla livspusslet och samarbetet om barn som bor under olika tak. Med en mission att minska föräldrakonflikter och öka barnens delaktighet i frågor som rör dem efter separationen. För våra älskade ungars skull. Varannan vecka-familjerna ökar snabbt i antal och utgör idag ca en tredjedel av barnfamiljehushållen i Sverige. Sedan 1980-talet har utvecklingen gått från att i princip alla barn bodde med sina mammor till att ca hälften av barnen till nyseparerade föräldrar, numera har två hem och bor med båda sina föräldrar efter separationen.

Varannan vecka-familjerna ökar snabbt i antal och utgör idag ca en tredjedel av barnfamiljehushållen i Sverige

En viktig och positiv utveckling för barn och föräldrars långsiktiga välmående efter separation. Varannanvecka-livet innebär en jämlik form av föräldraskap där föräldrarna de facto tar hand om barnen halva tiden var. Ett föräldraskap som generellt ger barnet mer tid med papporna som tar ett större och mer självständigt omsorgsansvar under sina "barnveckor" än pappor i kärnfamiljer. Det framgår av studier bland barn som bor växelvis att de är ovanligt nöjda med sina pappor. Privatekonomin är dock en stressfaktor för många varannanvecka-föräldrar när en inkomst, istället för två ska täcka alla kostnader i det egna hushållet.

Föräldrar som lever växelvis med barn får räkna med att betala tusentals kronor mer varje månad i hyror, avgifter och dubbla uppsättningar kläder och prylar till barnen än föräldrar som lever tillsammans och delar på utgifterna för en gemensam bostad och barnen. Detta drabbar främst kvinnor som fortfarande drar det korta strået när det gäller ekonomin efter separation. En undersökning från Novus på uppdrag av Länsförsäkringar, där 2500 föräldrar med barn under 18 år deltog, visade att 40% av männen tjänar över 30 000 kronor i månaden i jämförelse med 22 % av kvinnorna. Fler än en av tio kvinnor (13%) tjänar dessutom mindre än 20 000 kronor i månaden.

Vi på Varannan Vecka-appen menar att samhället bör ändra normen för ekonomisk fördelning vid växelvis boende. Utgångspunkten bör vara att föräldrar bidrar till barnens försörjning efter ekonomisk förmåga (istället för en 50/50 delning som idag). Detta skulle gynna alla barn med separerade föräldrar med i synnerhet de barn som lever med långvariga och utdragna föräldrakonflikter där barnens ekonomiska behov ofta är en källa till stora konflikter.

TRÄFFA LINDA

Berätta om dig själv och din roll på Varannan Vecka-appen

Jag är VD och medgrundare av Varannan Vecka-appen. Mitt hjärta klappar hårdast för barn som hamnar i skottelden mellan föräldrar efter en separation. Som familjerättsjurist har jag sett och upplevt hur tufft det är för föräldrar att klara ett uppbrott och samtidigt få till ett gott samarbete om barnen. Att förebygga och minska konflikterna är det som verkligen driver mig i mitt arbete.

Hur arbetar Varannan Vecka-appen för att minska ekonomisk ojämlikhet?

Vi har ett utpräglat barnperspektiv i allt vi gör och det är självklart så att barnen mår bäst om föräldrar har en jämlik levnadsstandard och ekonomi efter en separation. Barn kan känna skuld och dåligt samvete om man har det gott ekonomiskt ställt hos en förälder medan den andra får kämpa och avstå mycket. Vi har därför en "Ekonomiassistent" i appen som hjälper till att synliggöra kostnader för barnens ekonomiska behov och som möjliggör att fördela dessa efter ekonomisk förmåga istället för endast hälften/hälften.

Varför är ekonomisk jämlikhet viktigt för samhället?

Ett ekonomiskt jämlikt samhälle ökar möjligheten att säkerställa människors grundläggande behov av ekonomisk trygghet. Det gäller även barns behov av och rätt till ekonomisk trygghet vilket är särskilt viktigt i ekonomiskt svåra tider som dessa.

**Linda Ljunggren Syding, Grundare/VD
Varannan Vecka-appen**

Vilka förändringar tycker ni är nödvändiga för att främja ekonomisk jämställdhet?

Vi behöver sätta ljuset på den ekonomiska ansvarsfördelningen kring barnen. Föräldrar behöver bidra utifrån sin ekonomiska förmåga snarare än 50/50 som är normen för många idag efter en separation. En viktad ansvarsfördelning som framgår av lag skulle leda till minskad ekonomisk stress, något som vi vet är grunden för många långvariga föräldrakonflikter. En sådan ändring i kombination med förbättrade regler vid bodelning skulle tvivelsutan leda till ökad ekonomisk jämställdhet, vilket är en grundförutsättning för fler trygga föräldrar och barn både på kort och lång sikt.

Varannan Vecka

www.varannanvecka.se

Kontakt: hello@varannanvecka.app

ENDBRIGHT

Endbright är Sveriges första Divorce Planning-tjänst, och grundades 2019 av Charlotte Ljung med målet att hjälpa människor som genomgår skilsmässa eller separation med helheten.

Skilsmässa är fortfarande en ojämsälld affär, där framförallt den svagare parten lider mest – vilket oftast är kvinnan – såväl vad det gäller privatekonomi, pension och boende. Anledningen till detta ligger till stor del i den ojämsälldhet som fortfarande råder i arbetslivet.

Där kvinnor har en lägre livsinkomst beroende på lägre lön, mer deltid och framförallt större ansvar för familj och hem. Effekten syns i att kvinnor tvingas leva kvar i förhållandet på grund av man inte ekonomiska möjligheter att skilja sig.

En undersökning säger att 21% av kvinnorna menar sig inte alls har råd att skilja sig, medan motsvarande siffra för män är 10%.

Skilsmässa är fortfarande en ojämsälld affär

När det väl blir dags för pension, visar det svenska systemet sig ytterligare sig skevt då grundinställningarna i systemet inte arbetar tillräckligt väl för att skapa jämställdhet eller stötta grundregeln för gifta: att tillgångar som makarna byggt upp under äktenskapet ska delas lika vid en skilsmässa. Inkomstpensionen, som står för lejonparten av pensionen, är inte en del av bodelningen.

Ett annat praktiskt hinder är problemet med att hitta en ny bostad, vilket också drabbar den ekonomiskt svagare hårdare. Var femte kvinna säger att de inte kunnat lämna sin relation på grund av sin boendesituation. En kvinna med medianlön kan idag inte få lån för att köpa en trerumslägenhet i någon av landets 25 största kommuner.

Skilsmässan och arbetslivet

Skilsmässa och separation är en av de mest traumatiska livshändelser en människa kan genomgå. För många andra trauman och livshändelser finns riktlinjer från såväl företag som myndigheter i syfte att stötta individer i deras vardag och deras arbetsliv. Men inte för skilsmässa och separation, som fortfarande anses vara en privatsak.

Det är idag underskattat vilken kostnadsfäsig påverkan skilsmässa eller separation innebär för företag och medarbetarnas arbetsförmåga. Sjukfallen kostar företag enorma pengar. Skattningar om 100 000 kronor per sjukfall är sannolikt i underkant då de inte tar med hela spektrat av sekundära produktionsbortfall. Svenska företag har dåliga insikter i hur deras sjukfrånvaro ser ut. 52% av HR-cheferna säger att de inte känner till orsakerna till sjukfrånvaron. Endbrights undersökning visar att ytterst få tar stöd av HR eller personalansvarig i samband med skilsmässa.

TRÄFFA CHARLOTTE

Berätta om dig själv och din roll på Endbright

Att prata om skilsmässor och separationer har länge varit en väldigt stigmatiserad fråga, och i det identifierade jag ett behov av ett bättre och snabbare stöd för alla de individer som går igenom denna typ av livskris. Jag grundade därför Endbright med en önskan om att skapa en helhetsplattform som kunde erbjuda mer hållbara och jämlika förutsättningar för skilsmässor och separationer. I slutändan drabbar det inte bara individerna som skiljer sig, utan även barn, arbetsplatser och samhället i stort.

Hur arbetar Endbright för att minska ekonomisk ojämlikhet?

Dels arbetar Endbright genom att ge rätt stöd och information till personer som genomgår skilsmässa. Detta är framförallt viktigt för att undvika att personer tar förhastade beslut i en ofta pressad och jobbig situation. Många som genomgår skilsmässa befinner sig i chock eller sorg och vill fly från situationen, vilket gör att man exempelvis kanske skriver på avtal som inte har setts över ordentligt av en jurist innan. Då utnyttjas dessa personer i chock för att snabbare kunna komma ut ur sin situation och gå vidare. Endbright arbetar också opinionsbildande, både på våra kanaler och hos andra. Jag har själv deltagit i rundabord-samtal på Justitiedepartementet för att lyfta fram frågan kring en snabbare bodelningsprocess, då just utdragna bodelningsprocesser är ett vanligt sätt att få den ekonomiskt svagare parten att drabbas ännu hårdare.

Varför är ekonomisk jämlikhet viktigt för samhället?

Framförallt är det viktigt för att varje individ ska ha förutsättningarna på sin sida att bygga upp det liv man önskar, utan att bli begränsad av hur systemet eller normer är uppbyggda.

**Charlotte Ljung, Grundare/VD
Endbright**

Vi på Endbright ser exempelvis hur allt fler kvinnor, framförallt i dagens lågkonjunktur, lever kvar som gisslan i ohälsosamma relationer för att de inte har råd att skilja sig.

Vilka förändringar tycker ni är nödvändiga för att främja ekonomisk jämställdhet?

Vi ser att det hade behövts fler systemförändringar för att kunna möjliggöra en ökad ekonomisk jämställdhet. Till exempel arbetar det svenska pensionssystemet inte tillräckligt väl för att stötta grundregeln för gifta; att tillgångar som makarna byggt upp under äktenskapet ska delas lika vid skilsmässa. Eftersom inkomstpensionen inte ingår vid en potentiell bodelning skapar det en enorm klyfta mellan de skilda parterna. Om den ena, ofta kvinnan, arbetat mindre för att kunna vara hemma och ta hand om barn och hushåll blir pensionen också allt mindre.

Endbright

www.endbright.se
Kontakt: hello@endbright.se

FREDRIKA BREMER-FÖRBUNDET

Fredrika Bremer-förbundet har funnits sedan 1884. Vi är en ideell organisation med uppgift att förverkliga jämställdhet mellan kvinnor och män med samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter i hem, yrkesliv och samhälle. Ny undersökning visar att ännu fler kvinnor känner oro för boende vid en eventuell separation. Det har ökat från 45 procent till 57 procent sedan 2021 när Fredrika Bremer-förbundet ställde samma fråga.

Nu varnar förbundet för att lågkonjunkturen kan få förödande effekter för kvinnor. Att inte kunna välja om man vill stanna eller lämna en relation på grund av ekonomin, är ett kraftigt underbetyg för ett samhälle som säger sig värna jämställdheten, säger Camilla Wagner, ordförande i Fredrika Bremer-förbundet.

6 av 10 kvinnor oroliga för boende vid skilsmässa

Kvinnor är även de som känner störst ekonomisk oro. Oron för att klara av nödvändiga utgifter, grunden för allas ekonomi, har bland kvinnor ökat från 12 procent 2021 till 23 procent vid vår nya mätning våren 2023. Gruppen som känner störst oro är kvinnor födda utanför Norden (28 procent).

Den oron är inte ogrundad; ensamstående kvinnor och utrikes födda är överrepresenterade bland barnhushåll som inte har råd med baskonsumtion (hyra, mat, lokala resor). Det finns en stor och befogad oro hos många kvinnor i Sverige just nu. Det handlar om att kunna sätta mat på borden för sig och sina barn. Att stärka den här gruppens ekonomiska förutsättningar innebär på inget sätt att spä på inflationen. Den här gruppens köpkraft är alldeles för svag för det, säger Camilla Wagner, ordförande i Fredrika Bremer-förbundet.

Fredrika Bremer-förbundet ser framförallt behov av:

- Att utjämnande bidrag såsom barnbidrag och bostadsbidrag indexeras. Därtill måste den nuvarande höjningen av barnbidrag och bostadsbidrag permanentas.
- Lagstifta om rätt till heltid.
- Öka möjligheten till ekonomiskt stöd och inför en tidsgräns vid bodelning. Den som avsiktligt förhalar en bodelningsprocess ska kunna bötfällas.
- Att skattesystemet bidrar till ökad jämställdhet. Kommande skattereformer måste ha som uttalat syfte att minska inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män.

**När ekonomin utgör en tröskel för om man kan lämna
en dålig relation eller inte, lever man inte i frihet.**

TRÄFFA ANNASTINA

Berätta om dig själv och din roll på Fredrika Bremer-förbundet

Att arbeta med jämställdhet ses ofta som svårgreppbart, otydligt och många jag möter tror att mitt arbete framförallt går ut på att filosofera om en ideal värld. Men att arbeta för jämställdhet är inte "flummigt". När man väl börjar analysera statistik med en jämställdhetsanalys blir det påfallande tydligt att vi kan skapa ett jämställt samhälle om vi faktiskt vill. Det som krävs är strukturella förändringar i lagar, policydokument, uppföljningsarbete och resursfördelning. Det är vad jag brinner för, att hitta vad som behöver förändras och ställa krav på förändring.

Hur arbetar Fredrika Bremer-förbundet för att minska ekonomisk ojämlikhet?

Fredrika Bremer-förbundets mål är att alla kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter i hem, yrkesliv och samhälle. Därför fokuserar vi framförallt på att arbeta för ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män. Under de senaste åren har vi gjort det i projektet Livslång ekonomi där vi vill öka kunskapen om att ekonomisk ojämställdhet inte är individens fel, utan existerar på grund av strukturell ojämställdhet. För att kunna få stopp på det måste vi bli fler som engagerar oss för ekonomisk jämställdhet, tillsammans ställa krav på makthavare för strukturell förändring och öka vår egen kunskap om ekonomisk jämställdhet. Därför har vi under flera år tagit fram helt kostnadsfritt utbildningsmaterial om ekonomisk jämställdhet som finns i form av en videokurs på vår hemsida.

Varför är ekonomisk jämlikhet viktigt för samhället?

Vi vet att ekonomisk jämställdhet leder till högre sysselsättningsgrad och ökad tillväxt. Men om vi väljer att se bortom BNP-fördelar så skulle ekonomisk jämställdhet ge oss ett tryggare samhälle där kvinnor och män fritt kan välja vem de är gifta med utan att känna sig tvungna att stanna kvar för att klara ekonomin. Vi skulle ha ensamstående mödrar som inte skulle behöva oroa sig för om de ska ha råd att köpa nya vinterkläder till sina barn.

AnnaStina Johansson, Generalsekreterare Fredrika Bremer-förbundet

Vi skulle ha ett samhälle där unga pojkar inte känner sig tvingade in i gängkriminalitet för att alla andra framtidsutsikter är stängda för dem. Ekonomisk jämställdhet är inte en fråga om att hjälpa de som har det knapert i vårt samhälle. Det är en fråga om att bygga ett samhälle där alla får samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Vilka förändringar tycker ni är nödvändiga för att främja ekonomisk jämställdhet?

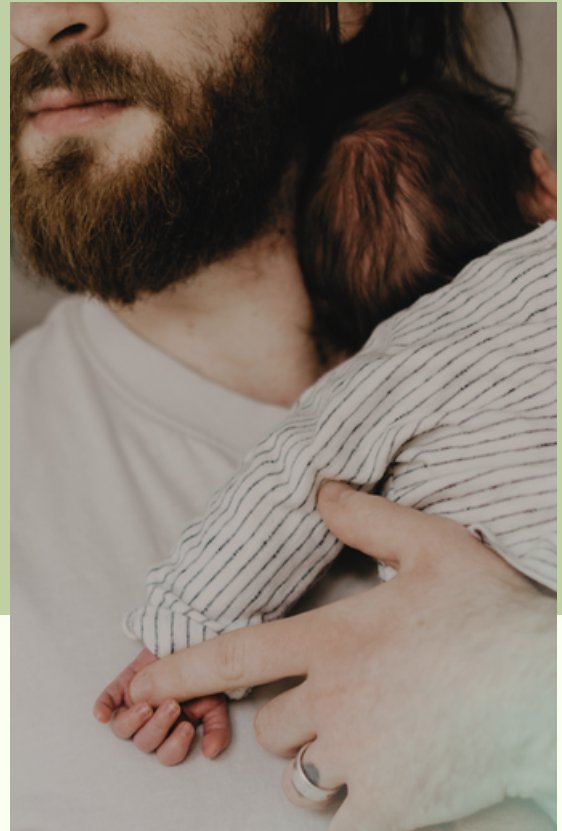
Inkomstskillnaden mellan kvinnor och män har inte förändrats sedan 1995. Om vi vill uppnå verklig förändring måste vi våga se att det transfereringssystem vi har i Sverige idag inte uppfyller sitt ändamål: att minska klyftorna. Därför måste kommande skattereformer föregås av en konsekvensanalys ur ett jämställdhetsperspektiv.

Nu när vi står mitt i lågkonjunktur måste vi även se till de grupper som kommer få det allra svårast och där är ensamstående föräldrar i en särskilt utsatt situation. Därför vill vi att barnbidraget och bostadsbidraget indexeras.

SLUTORD

Genom denna rapport hoppas vi att du har fått en djupare förståelse för den rådande ekonomiska ojämställdheten, dess påverkan och de åtgärder som olika aktörer vidtar för att bekämpa den. Tillsammans kan vi, inom akademien, politiken, arbetslivet och intresseorganisationer, utbilda och leda förändringsarbetet. Trots detta kan ingen betydande förändring ske utan familjernas engagemang. Av den anledningen är det nödvändigt att fortsätta att utveckla lösningar som underlättar för familjer att aktivt verka för ekonomisk jämställdhet.

Tillsammans kan vi göra skillnad

Att bli familj upplevs ofta som det största och viktigaste vi gör i livet. Skapandet av relationer som vi kommer värna om och prioritera under hela vår livstid. Med detta i åtanke är det självklart att vi också bör säkerställa att alla medlemmar i familjen har likvärdigt goda förutsättningar att trivas, ta hand om barnen och leva ett lyckligt liv, oavsett om det sker inom ramen för äktenskap, som sambos eller efter en separation. Det är välkänt idag att detta gagnar hela vårt samhälle och främjar företagens utveckling. För att göra detta till verklighet krävs det dock förändringar i de befintliga strukturerna.

Nya lösningar som upplyser och förebygger den ekonomiska ojämställdheten mellan kvinnor och män behöver introduceras. Vi på Charly jobbar för just detta men vi behöver fler aktörer som hjälper till att bygga ett brett, gränsöverskridande samarbete som kan skapa den systemförändring vi behöver för en jämlikare värld.

Är du intresserad av att bidra till en mer ekonomiskt jämställd framtid?

Hör av dig till hej@charly.se

TACK!

Sammanfattningsvis vill vi rikta ett stort tack till alla som har engagerat sig och bidragit till denna rapport. Ett speciellt tack går till Make Equal, Ownershift, UN Women SE, Varannan Vecka-appen, Endbright och Fredrika Bremer-förbundet för ert ovärderliga samarbete och stöd.

Ert dedikerade arbete mot en mer jämlik värld är inspirerande och avgörande för att skapa positiva förändringar. Genom ert engagemang och insatser formar ni en framtid där alla ges lika möjligheter och villkor.

Tack än en gång för ert betydelsefulla bidrag. Tillsammans fortsätter vi att arbeta mot en värld där jämställdhet och rättvisa präglar varje aspekt av samhället.

Bästa Hälsningar,
Lisa Malmros, VD & Grundare
Charly

